

**С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ**

**КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ
С.Д.АСФЕНДИЯРОВА**

Еңбек гигиенасы кафедрасы

Такырыбы: Өрттен қорғауды ұйымдастыру

Факультет: Фармация

Группа: ФӨТ14-001-01

Орындаған: Дилдабай М

Қабылдаған:

Алматы 2017

Жоспар:

I Кіріспе

II Негізгі бөлім

a) Өрттің алдын алу шаралары

b) құрылыстық-жобалау шаралары

c) техникалық шаралары

d) ұйымдастырушылық шаралары

e) Өрт сөндіру тәсілдері

f) Өрт сөндіру құралдары

III Қортынды

IV Қолданылған әдебиеттер

Kіpіcne

Өрт– бұл адамның өмірі мен денсаулығына, қоғам мен мемлекетке зиянын тигізетін, қоршаған ортаға үлкен материалдық зақым келтіретін, қоршаған ортадағы заттардың бақылаусыз жануы.

Ең күрделі, зиян тигізетін өрттер өртке қауіпті объектілерде және басқа да зақымдау факторлары (жарылыс, улы заттардың жиналуы т.б.) бар объектілерде болады. Сонымен бірге, адамдар көп шоғырланған жерлерде де өрт шығу қаупі бар.

Өрт факторларының әрекеттері

Өрт салдары зақымдау факторларының әрекеттеріне байланысты болады. Оларға жататындар:

- жанғыш заттың отқа тікелей әсері;
- сәулелер есебінен жоғары температуралы заттар мен объектілерге қашықтықтық әсері;
- жану зонасында иісті газбен улану;
- жану кезіндегі токсинді өнімдерден улану;
- құрылыстардың конструктивті бөліктерінің бұзылып құлауынан адамдардың жарақат алуы немесе қаза болуы.

Ресейде өрттер (1999-2004 ж) санының және
салдарының өсу динамикасы

Көрсеткіш	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Өрттердің саны	259400	245600	246300	259800	239300	231486
Қайтыс болған адам саны	14901	16246	18289	19906	19275	18377
Материальды шығын млрд. рубль	3,1	3,2	4,5	3,8	4,1	5,8

3.1 сурет

Өрттің алдын алу шаралары

- құрылыстық-жобалау;
- техникалық;
- ұйымдастырушылық;

Құрылыстық-жобалау

шаралары - ғимараттар мен құрылыстардың отқа төзімділігімен анықталады

(конструкция материалдары жанғыш, қиын жанатын, жанбайтын болып бөлінеді). Отқа төзімділік шегі дегеніміз – бұл оттың әсерінен құрылыс конструкцияларының бірінші сызат пайда болғанға дейінгі шыдайтын уақыт интервалы. Барлық құрылыс конструкциялары отқа төзімділік шегі бойынша 8 деңгейге бөлінеді. Ғимараттардың отқа төзімділік деңгейіне байланысты өрт кезінде эвакуациялау үшін шығатын жерлерге дейінгі қашықтықтар белгіленеді.

Техникалық шаралары:

- ✓ өмірге қажетті жүйелерді (жылу, жарықтандыру, вентиляция т.б.) орнатқан кездерде өрт қауіпсіздігі нормаларын сақтау;
- ✓ құрал-жабдықтар жұмысының тәртібі мен технологиялық процестер параметрлерін сақтау;
- ✓ әртүрлі қорғану жүйелерін пайдалану.

Ұйымдастырушылық шаралар - құрамына өрт қауіпсіздігі бойынша оқу өткізу, өрт қауіпсіздігі шараларының сақталуын тексеру кіреді.

Өрт сөндіру жөніндегі шаралар және олардың міндеттері

Өрттің өрбу сатылары

Сөндірудегі алғашқы міндет - жалынды тұншықтыру және оттың негізгі бағыттарда таралуын тоқтату

Өрттің шығуы және алғашқы өрбу сатысы

Барлық бағыттардағы өрт шетін сөндіру, оттың таралуын тоқтату және ішінара оқшаулау

Оттың таралу белсенділігін бәсеңдету

Оқшаулау және толық сөндіріп болу, оттың жекелеген ошақтарын жою, оның ішінде оқшаулаған шептен тыс жерлерде

Оттың жайылуын ішінара тоқтату

Қайта тұтанған ошақтарды қарауылдау және толық сөндіру

Оттың жайылуын толық тоқтату

Өрт ошағын толық жою

Өрт сөндіру тәсілдері

- ❖ **Өрт сөндірудің келесі тәсілдері қарастырылады:**
 - ✓ ЫСТЫҚ ЖАНҒЫШ ЗАТТЫ ТОТЫҚТЫРҒЫШТАН БӨЛЕКТЕУ;
 - ✓ ауадағы оттегі концентрациясын азайту;
 - ✓ ЫСТЫҚ ЖАҒҒЫШ ЗАТТЫҢ ТЕМПЕРАТУРАСЫН ОТАЛДЫРУ ТЕМПЕРАТУРАСЫНАН ТӨМЕНДЕТУ.
- ❖ **Өрт сөндіру заттары ретінде:** су, құм, көпіршіктер, ұнтақтар, өрт тудырмайтын газ тәріздес заттар, инертті газдар, булар қолданылады.

Өрт сөндіру құралдары

Өрт сөндіру құралдары 2-ге бөлінеді:

- ✓ **қол көмегімен жұмыс істейтін құралдар** (құм салынған жәшіктер, асбест жабындары, өртке қарсы құрал-саймандары бар тақталар; химиялық көпіршікті от сөндіргіштер; ұнтақты отсөндіргіштер; көміроттекті отсөндіргіштер; хладонды отсөндіргіштер; құрама отсөндіргіштер);
- ✓ **өртке қарсы жүйелер** (сүмен жабдықтау жүйелері; көпіршікті генераторлар; автоматты сигнал беру құралдарын қолдану арқылы автоматты өрт сөндіру жүйелері).

Өрт сөндірігіштер

Көпіршіктік

Көмір қышқылдар

Ұнтақты

Газқағар киіңіз

Надеть противогаз

Ересектерге ГП-5, ГП-7

Взрослым ГП-5, ГП-7

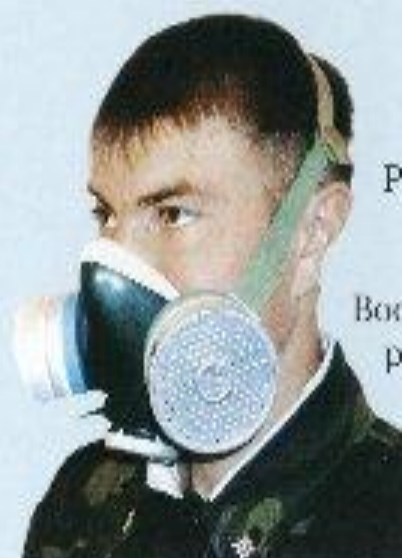
Балаларға
ПДФ-7, ПДФ-Ш(Д),

ПДФ-2Ш(Д)

Детям

ПДФ-7, ПДФ-Ш(Д),

ПДФ-2Ш(2Д)

Қортынды:

Кез келген объектілерді эксплуатациялауды (туристік фирмаларды, қонақ үйлерді, демалыс базаларын) бекітілген нормативті құжаттар талаптарына сай қатаң түрде жүзеге асыру қажет.

Барлық қоғамдық және өндірістік ғимараттарда нақты көрсетілген кедергісіз тез шығуға кепіл беретін апатты жағдайларда шығатын жерлер болуы тиіс. Есіктер іш жағынан ашылуы керек. Бұл жерлерде кедергі келтіретін бөгде заттар мен отқа жанғын материалдар болмауы керек. Бұдан басқа да құтқару жолдары қарастырылуы жөн (мысалы, сыртқа шығатын сатылар мен шатырға шығатын жерлер). Өрт кезінде ешқашан лифтті қолдануға болмайды.

Қолданылған әдебиеттер:

- Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі: Экология және табиғат қорғау / Жалпы редакциясын басқарған – түсіндірме сөздіктер топтамасын шығару жөніндегі ғылыми-баспа бағдарламасының ғылыми жетекшісі, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты А.Қ. Құсайынов. – Алматы: «Мектеп» баспасы» ЖАҚ, 2002 жыл. – 456 бет. [ISBN 5-7667-8284-5](#)